

РОЗШИРЕННЯ ПРАВ І МОЖЛИВОСТЕЙ ГРОМАДЯН ТА ГРОМАД УКРАЇНИ

Внески Програми «U-LEAD з Європою» у створення багаторівневої системи управління, яка є прозорою, підзвітною та реагує на потреби громадян України.

ПАРТНЕР: Міністерство розвитку громад та територій України (Мінрегіон)

ЗА ПІДТРИМКИ: Європейського Союзу та його країн-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії

ТРИВАЛІСТЬ, БЮДЖЕТ: 2016-2023 роки, 152,3 мільйона євро

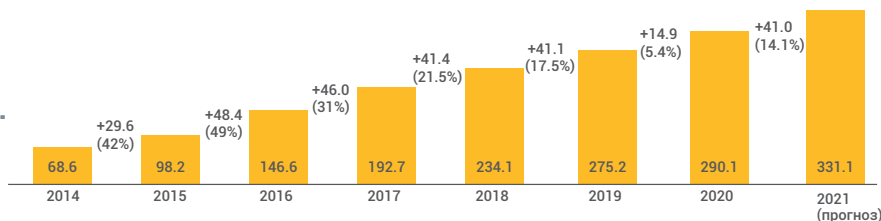
ПОТОЧНИЙ СТАТУС РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Останнє оновлення - квітень 2021 року

Децентралізація влади в Україні розпочалася у квітні 2014 року. Її мета - наблизити державні послуги до громадян і, відповідно, підвищити ефективність їх надання. Завдяки реформі менші громади, що об'єднуються у більші муніципалітети, отримують більше відповідальності, повноважень та відповідних фінансових ресурсів. Цей процес територіальної реорганізації досяг ключового етапу із проведенням загальнонаціональних місцевих виборів у жовтні 2020 року.

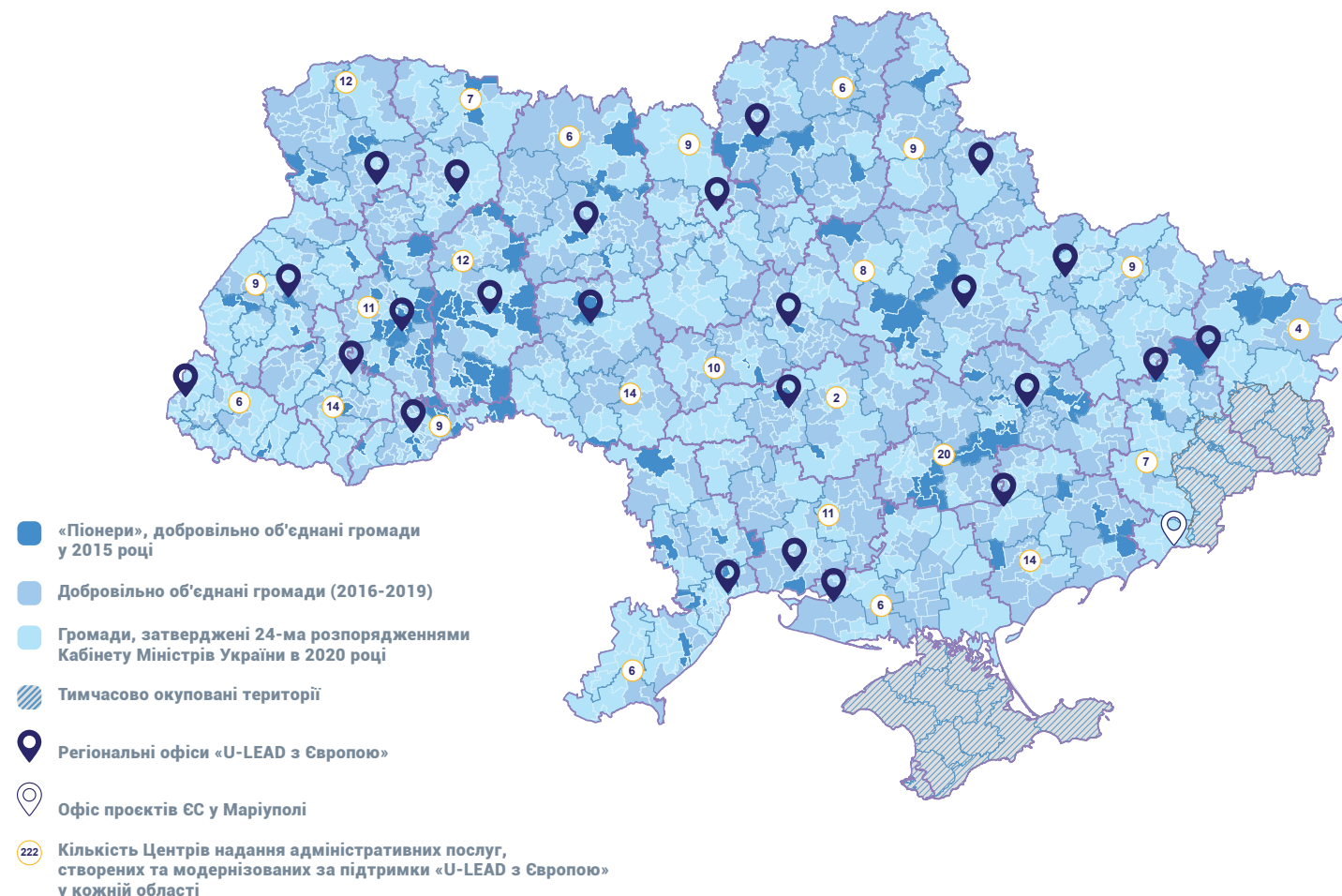
Після місцевих виборів 25 жовтня 2020 року і відповідно до рішень Кабінету Міністрів України створено **1 470 громад**.

Власні доходи місцевих бюджетів* (млрд грн).

* Дані по 872 громадах, які мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом

Для успіху реформи децентралізації необхідні подальші законодавчі зміни, що відповідатимуть принципам Європейської хартії місцевого самоврядування. Запровадження такого законодавства в рамках всеохоплюючих консультацій дозволить узгодити та консолідувати поточні процеси та зробить реформу ще більш ефективною.

ВНЕСОК U-LEAD У 2016–2021 РОКАХ

ТЕМАТИЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА СТРУКТУРА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

- U-LEAD **посилює спроможність муніципалітетів** виконувати новопризначені завдання та сприяє залученню громадян і приватного сектору до місцевих справ. Програма допомагає у створенні нових належних Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), які значно збільшують доступність адміністративних послуг для громадян.
- U-LEAD **надає консультаційну підтримку на національному рівні** для зміцнення місцевого самоврядування та регіонального розвитку, сприяючи кращій координації між різними міністерствами та рівнями управління.
- «U-LEAD з Європою» працює в усіх **24 областях** України та співзаснувала **Офіс проєктів ЄС** у Маріуполі заради підтримки регіону Азовського моря.
- U-LEAD створила і розвиває **мережу експертів**, які проводять тренінги та надають консультаційну допомогу з питань місцевого самоврядування та регіонального розвитку для представників органів місцевого самоврядування (ОМС) та державних органів.
- Цей пул експертів був створений шляхом прозорих конкурсів. Із **3 200 заявників** близько **1 000 осіб** пройшли співбесіди, з яких **356 відібрані для пулу експертів**.

РОЗВИТОК СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАД

U-LEAD приділяє велику увагу розвитку спроможності посадових осіб, які обираються, та державних службовців громад, створюючи для них можливості краще виконувати свої нові ролі та обов'язки. Зокрема, Програма:

- Провела понад **8 300 заходів** різних форматів (за винятком консультацій) для більш ніж **210 000 учасників** з національного, регіонального та місцевого рівнів, понад половину яких становили жінки.
- Створює концепцію **Пакетів тематичної підтримки (ПТП)** як систематичного та заснованого на якості підходу до формування експертного середовища у всіх ключових напрямках, над якими необхідно працювати муніципалітетам. ПТП містять відповідний набір тренінгів та інших інструментів навчання, наприклад: навчальні поїздки, електронне навчання, взаємообмін «рівний-рівному» та консультації на робочому місці для розвитку спроможностей громад.
- У рамках Фази II провела **810 заходів «Перші кроки»** для територіальних громад (ТГ), де перші місцеві вибори відбулись 25 жовтня 2020 року (**5 458 учасників** із **1 163 ТГ**), **30 семінарів «Кроки для керівників»** для лідерів **153 ТГ** та **320 заходів «Кроки для спеціалістів»** для **1 230 ТГ (7 031 учасник)**, які пропонують поглиблені експертні знання фахівцям місцевого самоврядування.
- Розробила платформу електронного навчання **u-learn.org.ua** як невід'ємну частину ПТП. Вже **видано 1 127 сертифікатів** учасникам, які успішно пройшли онлайн-тренінги на платформі.
- Підтримує громади в галузі антикорупційної політики та доброчесності через співпрацю з **Національним агентством з питань запобігання корупції**.
- Сформувала мережу жіночого лідерства **She-LEADs** із приблизно **150 лідерками місцевого самоврядування** з усіх областей як платформу для обміну досвідом та спільного навчання.
- Розробила практичні рекомендації та організувала спеціальні тренінги для партнерів з метою посилення ґендерної обізнаності та відповідності муніципальних послуг.
- Реалізувала **проєкт «Зміцнення співпраці мереж закладів з розвитку для публічних службовців»** (Грузія, Молдова, Україна), результатом якого стали **6 регіональних зустрічей** у країнах-партнерах та створення мережі з **10 тренерів** з етики та доброчесності.

У результаті розвитку спроможності **754** громади адаптували в середньому **17** внутрішніх процедур, таких як місцеві податки та збори, управління закладами охорони здоров'я чи регулювання роботи відділів освіти.

ПІДТРИМКА РЕГІОНАЛЬНОГО І МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

U-LEAD сприяє вивченню досвіду країн-членів ЄС, особливо Словенії, для підтримки регіонального та місцевого розвитку:

- **30 громад** отримали IT-інструменти та **50 громад** пройшли навчання з управління активами та **прийняття обґрунтованих рішень**.
- **30 громад** підготували плани місцевої мобільності та проєкти, готові до фінансування.
- Понад **90 громад** пройшли підготовку, запроваджено **30 мініпроєктів** для покращення соціальних послуг.
- Понад **430 громадян** пройшли навчання, щоб стати добровільними пожежниками. Створено **36 добровільних пожежних бригад**. У січні-березні 2021 року

- **242 громади** взяли участь у семінарах «Громадський порядок та безпека».
- **30 громад** підготували концепції та плани дій з просторового розвитку. До лютого 2021 року **207 громад** отримали консультативну підтримку з просторового планування та управління природними ресурсами.
- U-LEAD підтримує **31 партнерство** між сільськими та міськими громадами.

- **50 громад** із різноманітним етнічним складом населення взяли участь у заходах із розвитку спроможності.
- **5 громад** розробили концепції проєктів на основі потенціалу етнічної спадщини.
- **23 громади** розробили **23 інвестиційні паспорти** та **64 пропозиції** до співпраці з бізнесом.

ПОКРАЩЕННЯ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

U-LEAD має на меті покращити доступність та ефективність надання послуг на місцевому рівні шляхом підтримки створення та модернізації до 600 ЦНАП:

- Створено **222 належних ЦНАП**, включно з **11**-ма мобільними ЦНАП.
- **562 громади** стали учасниками Програми зі створення ЦНАП: **484 ЦНАП**, у т.ч. **11 мобільних ЦНАП**, та **816 додаткових точок доступу** до адмінпослуг будуть створені до середини 2021 року.
- Проведено **39 навчальних поїздок** до належних ЦНАП для **789 учасників** із **403 громад**.
- Розроблено пакет підтримки з **9 посібників** для допомоги громадам створити належний ЦНАП, вільний від усіх видів дискримінації.
- **11,9 млн** жителів отримають доступ до якісних послуг у результаті підтримки Програми.
- **233 ОМС** отримали інституційну підтримку в рамках Служби експертної підтримки ЦНАП.

ПІДТРИМКА ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

EGOV4UKRAINE, проєкт підтримки Програми «U-LEAD з Європою», робить надання державних послуг прозорішим та ефективнішим завдяки розробці та впровадженню системи безпечного обміну даними («Трембіта») та інформаційної системи для ЦНАП («Вулик»):

- «Трембіта» впроваджена та передана Міністерству цифрової трансформації України.
- У травні 2019 року Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками та Національна служба здоров'я першими розпочали обмін інформацією для контролю ліцензій на ліки у роздрібній торгівлі. У кінці лютого 2021 р. проєкт завершив роботу над компонентом із розробки і впровадження системи. Станом на цей час до неї приєдналися понад **80 установ**, між якими було налагоджено понад **180 електронних взаємодій**. Зокрема,
- «Трембіта» є базою для надання таких популярних послуг як «єМалютко» та ID-14.
- «Вулик» розроблений та впроваджений у близько **200 ЦНАП**. Очікується, що загалом систему буде запроваджено у загальній кількості до **400 ЦНАП**.
- Поінформованість про системи «Трембіта» та «Вулик» зросла завдяки проведенню **5 Форумів** для IT-директорів, **6 навчальних поїздок** до Естонії та тренінгів для близько **200 адміністраторів** «Трембіти» та близько **190 інтеграторів** «Вулика». Понад **2 300 користувачів** «Вулик» взяли участь у онлайн-семінарах протягом березня 2020-квітня 2021 року.

ПІДТРИМКА СЕКТОРАЛЬНИХ РЕФОРМ

U-LEAD підтримує секторальну децентралізацію у сферах охорони здоров'я, освіти та соціальних послуг. Програма також консультує громади з питань місцевих фінансів та управління людськими ресурсами:

- Тренінги та консультації було проведено у **850 громадах** для підтримки стратегічного планування та створення спроможних мереж освіти та охорони здоров'я.
- Експерти U-LEAD надали **400 муніципалітетам** практичні рекомендації зі створення та розвитку **Центрів професійного розвитку педагогічних працівників** на місцевому рівні.
- **1 100** представників ТГ взяли участь у семінарах та консультаціях з покращення надання соціальних послуг, а **320** - у **10 семінарах** із управління людськими ресурсами та командної роботи.
- **1 169 громад** отримали понад **67 000 плакатів** та понад **22 000 інструкцій** про заходи із запобігання COVID-19 під час місцевих виборів. Матеріали було розроблено у співпраці з Центром громадського здоров'я України. **250 громад** отримали експертні рекомендації щодо протиепідемічних заходів під час підготовки та проведення місцевих виборів.
- До **380 громад** дізналися про нововведення законодавства у сфері державних закупівель та використання **системи Prozorro**, офіційного майданчика електронної системи публічних закупівель України. Близько **200 громад** навчилися здавати в оренду державне та комунальне майно через систему Prozorro.Продажі.

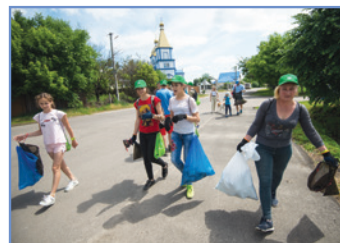
- Близько **900 громад** опанували бюджетне планування, питання ґендерно-орієнтованого бюджетування, інструменти «відкритого бюджету»

та використання інформаційно-аналітичної системи «LOGICA» для планування та виконання місцевих бюджетів.

КОМУНІКАЦІЯ РЕФОРМИ ТА ДІАЛОГ

U-LEAD сприяє підвищенню обізнаності про переваги децентралізації та можливості залучення громадян до місцевого самоврядування. Програма «U-LEAD з Європою»:

- Провела **загальнонаціональну кампанію «Я – громада»** для прискорення об'єднання громад та сприяння децентралізації. Кампанія охопила **39 районів** без об'єднаних громад, залучивши **6 000 осіб** до діалогових заходів у рамках пересувної виставки та **500 000 громадян** через соціальні медіа.
- Налагодила співпрацю з близько **30 організаціями** громадянського суспільства, які працюють над залученням громадян по всій Україні. За підтримки U-LEAD було проведено майже **1 030 заходів** з діалогу.

- Провела **день плогінга (толоку) «Моя чиста громада»** у співпраці з Великодиммерською громадою Київської області для сприяння сталому управлінню відходами.

- У співпраці з **українським суспільним мовником та Академією Deutsche Welle** створила телепрограму «Спільно» для висвітлення подій у регіонах України в результаті децентралізації.

- 10-11 грудня 2020 року організувала віртуальне міжнародне експертне обговорення **«Розвиток громад: довіра, установи, фінанси та люди»**. Понад **30 експертів** із **12 країн** поділилися своїм баченням майбутнього місцевого розвитку, а понад **14 000 користувачів** переглянули онлайн-трансляції заходу.

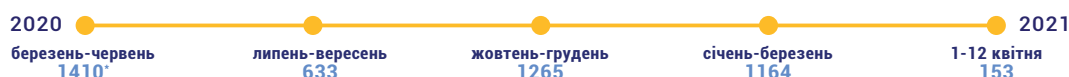
ПІДТРИМКА ГРОМАД У БОРОТЬБІ З COVID-19

Для підтримки муніципалітетів у їх боротьбі проти коронавірусу, Програма «U-LEAD з Європою»:

- У співпраці з Центром громадського здоров'я України розробила та поширила **500 000 газет, 100 000 листівок та 45 000 плакатів** серед понад **800 сільських та селищних громад**, щоб підвищити обізнаність громадян про коронавірус.
- За підтримки ЄС та у співпраці з МБФ «Карітас Україна» закупила та поставила **захисні набори** із медичними масками, дезінфікуючими засобами для рук та поверхонь, захисними халатами, окулярами, безконтактними термометрами та респіраторами для понад **900 вразливих сільських, селищних громад** та громад малих міст.
- Підтримала **11 регіональних виробників**, які виготовили понад **300 000 захисних масок** для понад **900 муніципалітетів**.
- Провела **24 міжнародні форуми** з різних питань боротьби з пандемією COVID-19 та управління громадою за участі **2 808 представників** муніципалітетів із України, Словенії, Словаччини, Польщі, Литви, Естонії, Італії, Німеччини, Данії, Франції, Греції, Швеції та Швейцарії.
- Надіслала у громади із ЦНАП, створеними за підтримки U-LEAD, **500 наборів** для організації безпечного приміщення ЦНАП під час пандемії.

З 15 березня 2020 року U-LEAD надає свої послуги у цифрових форматах

* Кількість заходів (тренінгів, консультацій, діалогових заходів, форумів тощо), проведених U-LEAD